

Sinteza informației
privind rezultatele monitoringului financiar
al activității economico-financiare în semestrul I al anului 2020
a întreprinderilor de stat și societăților comerciale
cu capital integral sau majoritar de stat

Întru executarea prevederilor art. 76 alin. (1) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, art.21 al Legii nr.121/2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice, Ministerul Finanțelor a efectuat monitoringul financiar al activității economico-financiare în semestrul I al anului 2020 a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, în vederea obținerii unei imagini pertinente cu privire la situația economico-financiară a entităților cu capital de stat. Potrivit Regulamentului privind monitoringul financiar al autorităților publice la autogestiuine, al întreprinderilor de stat/ municipale și al societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2018, monitoringul financiar este procesul de selectare, prelucrare și analiză a indicatorilor activității economico-financiare a entităților, în scopul evaluării și analizei riscurilor bugetar-fiscale aferente.

La situația din 30.06.2020, în Registrul patrimoniului public ținut de către Agenția Proprietății Publice subordonată Guvernului, sunt incluse 190 întreprinderi de stat, cu capital social în mărime de 5574,1 mil. lei și 81 societăți comerciale cu capital de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 5343,7 mil. lei, din care proprietatea statului – 4207,4 mil. lei sau 78,7 la sută. Din numărul total al societăților comerciale, 61 societăți dețin capital integral sau majoritar de stat, capitalul social al cărora este în mărime de 3839,3 mil. lei, din care proprietatea statului – 3704,2 mil. lei sau 96,5%.

Din 81 societăți comerciale cu capital de stat, la 24 entități economice cota statului în capitalul social constituie 100%, la 25 entități economice - de la 75,0% pînă la 99,9%, la 12 entități economice - de la 50,0% pînă la 74,9%, la 9 entități economice - de la 25,0% pînă la 49,9%, la 3 entități economice - de la 10,0% pînă la 24,9%, iar la 8 entități economice - pînă la 9,9 la sută.

Tabelul 1

**Informația consolidată privind numărul întreprinderilor de stat și societăților comerciale
cu capital de stat conform Registrului patrimoniului public, la 30.06.2020**

	Î.S.		S.C.					
	Unități	Capital social (mil.lei)	Cu cota (partea socială a) statului în capitalul social			din care cu cota (partea socială a) statului mai mare de 50%		
			Unități	Capital social (mil.lei)		Unități	Capital social (mil.lei)	
			Total	inclusiv cota (partea socială a) statului		Total	inclusiv cota (partea socială a) statului	
Total conform Registrului patrimoniului public	190	5574,1	81	5343,7	4207,4	61	3839,3	3704,2
<i>din care:</i>								
<i>- pe teritoriul Ucrainei</i>	4	26,9	-	-	-	-	-	-

<i>în procedura lichidării sau insolvenței</i>	28	400,9	31	575,2	358,2	18	417,4	329,5
<i>- nu desfășoară activitate dar sunt înregistrate la I.P. „Agenția Servicii Publice”</i>	23	37,5	12	24,6	14,5	9	23,0	14,5
Incluse în Lista monitorizată de MF în semestrul I, 2020, din care:	135	5108,8	-	-	-	34	3398,9	3360,2
<i>- nu au prezentat rapoartele statistice la BNS</i>	13	14,5	-	-	-	2	2,5	1,9
Total supuse monitorizării financiare în semestrul I, 2020	122	5094,3	-	-	-	32	3396,4	3358,3

Reieșind din datele tabelului 1, se evidențiază că la situația din 30 iunie 2020, Lista întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, monitorizate de către Ministerul Finanțelor, include 135 întreprinderi de stat cu capital social în mărime de 5108,8 mil. lei și 34 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, capitalul social al cărora constituie 3398,9 mil. lei, din care proprietatea statului – 3360,2 mil. lei sau 98,9 la sută.

Concomitent, se menționează că în perioada de raportare, din numărul total al entităților economice incluse în lista entităților monitorizate de minister, 13 întreprinderi de stat și 2 societăți comerciale nu au fost supuse monitorizării financiare întrucât nu au prezentat rapoartele statistice trimestriale Biroului Național de Statistică (pentru trimestrul II, 2020) în modul stabilit de legislația în vigoare.

Adițional, se remarcă că conform Hotărârii Guvernului nr. 244/2019 cu privire la reorganizarea Î.S. „Pulbere”, Î.S. „Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA” și Î.S. „Cartuș”, întreprinderile Î.S. „Pulbere” și Î.S. „Magazinul Specializat de Arme „Dinamo-MA” au fost reorganizate prin fuziune (absorbție) cu Î.S. „Cartuș”, cu reorganizarea ulterioară a Î.S. „Cartuș” prin transformare în S.A. „Cartuș”. Ținând cont de faptul că, procedura reorganizării a fost îndelungată și întreprinderea a fost reorganizată, prin transformare, în Societate pe Acțiuni „Cartuș” la finele semestrului I al anului 2020, aceasta a prezentat raportul statistic „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii” pentru trimestrul I și trimestrul II, 2020 în calitate de întreprindere de stat, fiind inclusă în sfera de cercetare a Biroului Național de Statistică ca întreprindere de stat și supusă monitorizării financiare ca întreprindere de stat. Totodată, urmează să atenționăm că S.A. „Cartuș” este inclusă în lista societăților comerciale, conform Registrului patrimoniului public.

Suplimentar, se comunică că S.A. „Cercul din Chișinău” a finalizat procedura de reorganizare și a fost radiată din Registrul patrimoniului public, însă aceasta a fost supusă monitorizării financiare pentru perioada de referință, întrucât a activat și a prezentat rapoartele statistice în modul stabilit, în calitate de societate pe acțiuni.

Astfel, luând în considerare cele enunțate, se menționează că, în perioada analizată, *au fost supuse monitorizării financiare de facto 123 întreprinderi de stat și 32 societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, inclusiv 15 societăți comerciale cu capital integral de stat, care au prezentat rapoartele statistice trimestriale Biroului*

Național de Statistică atât pentru trimestrul I cât și pentru trimestrul II, 2020.

Notă. La studierea rezultatelor monitoringului financiar al întreprinderilor de stat, urmează a se ține cont de faptul că, unele din întreprinderile de stat nu au fost supuse monitorizării financiare pentru rezultatele semestrului I al anului 2019 (Î.S. Întreprinderea Experimentală „Izomer”, „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Stăuceni, S.A. „Drumuri Ialoveni”). În acest sens, întru neadmiterea distorsionării datelor, *evoluția veniturilor din vânzări, a costurilor și cheltuielilor și a profitului (pierderilor)* va fi analizată luând în calcul *baza comparabilă* a entităților, ce nu include, la totalul generalizat al indicatorilor, valoarea indicatorilor întreprinderilor de stat, care în perioada similară a anului 2020, nu au prezentat Biroului Național de Statistică raportul „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii” (pentru trimestrul I și/sau pentru trimestrul II).

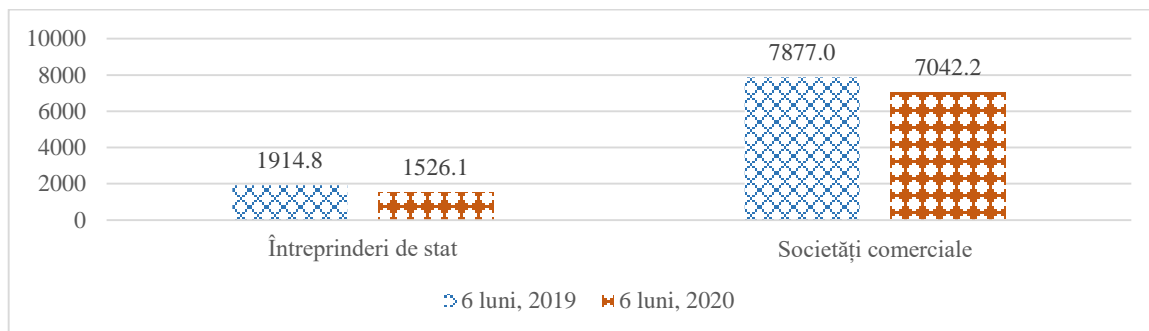
Concomitent, se evidențiază că, pentru perioada de analiză a semestrului I, 2020, Î.S. „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională”, Î.S. „Brănești”, Î.S. Firma agricolă „Serele Moldovei”, Î.S. „Bacul Molovata”, Î.S. Publicația periodică revista social-culturală „Moldova” și Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Briceni” la fel nu au fost supuse monitoringului financiar, întrucât nu au prezentat raportul statistic prenotat pentru trimestrul I, 2020, motiv din care nu poate fi apreciată la justa valoare activitatea acestor entități în 6 luni, 2020.

Astfel, conform datelor cumulative ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii”, se atestă că **întreprinderile de stat** au înregistrat în semestrul I al anului 2020 venituri totale în cuantum de 1576,0 mil. lei, inclusiv:

- venituri din vânzări – 1535,4 mil. lei,
- alte venituri din activitatea operațională - 40,6 mil. lei.

Potrivit bazei comparabile, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de întreprinderile de stat este cu 388,7 mil. lei mai mică față de semestrul I al anului 2019. Micșorarea respectivă a fost generată în mare parte de diminuarea, cu peste 1,0 mil. lei, a veniturilor din vânzări a 36 întreprinderi de stat.

În particular, din numărul total al întreprinderilor de stat, conform bazei comparabile, la 24 întreprinderi de stat, veniturile din vânzări s-au majorat cu 21,2 mil. lei, iar la 86 întreprinderi de stat, veniturile din vânzări s-au micșorat cu 409,9 mil. lei. Alte 5 întreprinderi de stat nu înregistrează în semestrul I, anii 2019-2020, venituri din vânzări.

Figura 1. Evoluția în dinamică a veniturilor din vânzări, a întreprinderilor de stat și societăților comerciale, în 6 luni, 2019-2020, conform bazei comparabile, mil. lei

De asemenea, se remarcă că în semestrul I al anului 2020 **societățile comerciale** au înregistrat venituri totale în sumă de 7137,0 mil. lei, inclusiv:

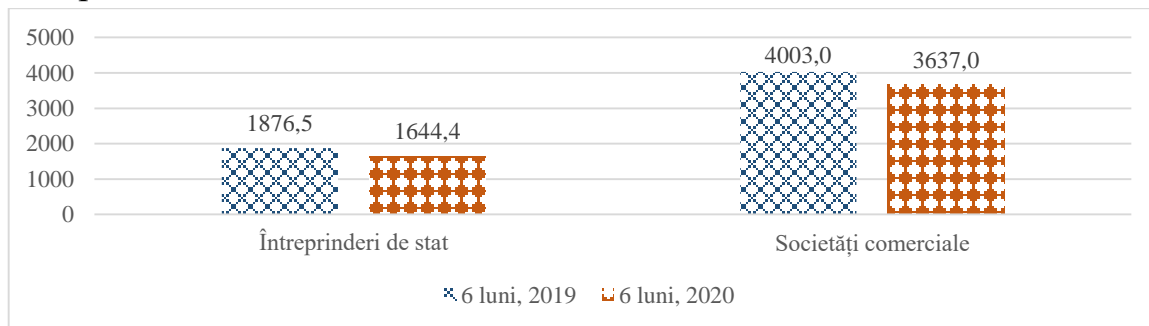
- venituri din vânzări -7069,3 mil. lei,
- alte venituri din activitatea operațională – 67,7 mil. lei.

Conform bazei comparabile, valoarea veniturilor din vânzări înregistrate de societățile comerciale s-a micșorat cu 834,8 mil. lei față de semestrul I, 2019. Micșorarea respectivă s-a datorat în mod special diminuării, cu peste 1,0 mil. lei, a veniturilor din vânzări la 20 societăți comerciale.

Din numărul total al societăților comerciale, la 8 societăți veniturile din vânzări s-au majorat cu 122,8 mil. lei, iar la 22 societăți, veniturile din vânzări s-au micșorat cu 957,6 mil. lei. Totodată, se menționează că o societate nu a înregistrat venituri din vânzări în semestrul I, anii 2019-2020.

Este de remarcat că, micșorarea veniturilor din vânzări, la entități, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului precedent, poate condiționa micșorarea taxei pe valoarea adăugată încasată în bugetul de stat, fapt ce reprezintă un risc fiscal pentru bugetul public național.

Totodată, conform datelor cumulate ale raportului generalizat „Cercetare statistică trimestrială Nr. 5-CI „Consumurile și cheltuielile întreprinderii”, se atestă că **întreprinderile de stat** aveau înregistrate costuri și cheltuieli aferente activității desfășurate în 6 luni, 2020 în sumă de 1655,9 mil. lei. Potrivit bazei comparabile, mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de întreprinderi este cu 232,1 mil. lei mai mică comparativ cu semestrul I, 2019.

Figura 2. Evoluția în dinamică a costurilor și cheltuielilor întreprinderilor de stat și societăților comerciale, în 6 luni, 2019-2020, conform bazei comparabile, mil. lei

De asemenea, se constată că, **societățile comerciale** supuse monitoringului financiar aveau înregistrate costuri și cheltuieli aferente activității desfășurate în semestrul I al anului 2020 în sumă de 3665,9 mil. lei. Conform bazei comparabile, mărimea costurilor și cheltuielilor înregistrate de **societățile comerciale** s-a micșorat cu 366,0 mil. lei față de semestrul I al anului 2019.

Suplimentar, se menționează că în semestrul I, 2020, **întreprinderile de stat** au generat, per total pierderi nete în mărime de 73,7 mil. lei. Potrivit bazei comparabile, întreprinderile de stat au generat, în semestrul I, 2020 pierderi în mărime de 72,2 mil. lei, în timp ce în semestrul I, 2019, acestea au generat profit în mărime de 91,9 mil. lei.

Societățile comerciale, în semestrul I al anului 2020, au obținut per total profit net în mărime de 324,7 mil. lei sau potrivit bazei comparabile, cu 61,1 mil. lei mai puțin față de semestrul I, 2019.

De asemenea, se constată că la situația din 30.06.2020, **întreprinderile de stat** dețineau stocuri în mărime de 1045,7 mil. lei, fiind cu 13,7 mil. lei mai mari față de începutul anului 2020.

Ponderea majoritară, atât la începutul semestrului I, 2020 (45,9% - 474,2 mil. lei) cât și la finele acestuia (43,4% - 453,5 mil. lei), a revenit stocurilor de materiale (tabelul 2). Ponderea minoritară în total stocuri ale întreprinderilor revine activelor biologice circulante (0,1% - 688,2 mii. lei).

Micșorarea stocurilor întreprinderilor de stat a fost influențată în mare parte de reducerea stocurilor de materiale (cu 20,7 mil. lei) și a obiectelor de mică valoare și scurtă durată (cu 7,3 mil. lei). Totodată, la situația din 30.06.2020 a fost înregistrată majorarea semnificativă a stocurilor de produse (cu 28,1 mil. lei) și a mărfurilor (cu 12,9 mil. lei).

Tabelul 2.

Structura stocurilor întreprinderilor de stat

Nr.	Componente	la 01.01.2020		la 30.06.2020		Abaterea, +/- mil. lei
		Valoarea (mil. lei)	Ponderea (%)	Valoarea (mil. lei)	Ponderea (%)	
1.	Materiale	474,2	45,9	453,5	43,4	-20,7
2.	Active biologice circulante	0,6	0,1	0,7	0,1	+0,1
3.	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	55,5	5,4	48,2	4,6	-7,3
4.	Producția în curs de execuție	100,8	9,8	101,4	9,7	+0,6
5.	Produse	122,5	11,9	150,6	14,4	+28,1
6.	Mărfuri	278,4	26,9	291,3	27,8	+12,9
	Total	1 032,0	100	1045,7	100	+13,7

De altfel, la situația din 30 iunie 2020, în contabilitatea **societăților comerciale** au fost înregistrate stocuri în sumă de 1060,3 mil. lei, fiind cu 119,7 mil. lei mai mari față de începutul anului de gestiune.

Structura stocurilor societăților comerciale

Nr.	Componente	la 01.01.2020		la 30.06.2020		Abaterea, +/- mil. lei
		Valoarea (mil. lei)	Ponderea (%)	Valoarea (mil. lei)	Ponderea (%)	
1.	Materiale	370,2	39,4	438,0	41,3	+67,8
2.	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	31,1	3,3	23,0	2,2	-8,1
3.	Producția în curs de execuție	257,2	27,3	248,4	23,4	-8,8
4.	Produse	227,7	24,2	235,0	22,2	+7,3
5.	Mărfuri	54,4	5,8	115,9	10,9	+61,5
	Total	940,6	100	1060,3	100	+119,7

La finele perioadei analizate, ponderea majoritară în total stocuri ale societăților comerciale (41,3% - 438,0 mil. lei) revine stocurilor de materiale (tabelul 3.). Ponderea minoritară în structura stocurilor societăților comerciale a revenit obiectelor de mică valoare și scurtă durată – 2,2% (sau 23,0 mil. lei). Totodată, se menționează că societățile comerciale înregistrează active biologice circulante nesemnificative, a căror valoare la 30.06.2020 constituie 3,7 mii lei.

Suplimentar, se enunță că, potrivit rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019, adoptate prin Legea nr.173/2020, pentru rezultatele obținute în anul 2019 de către întreprinderile de stat și societățile comerciale cu capital de stat, au fost prevăzute venituri ce urmează a fi încasate în anul 2020 la bugetul de stat sub formă de defalcări și dividende în sumă de 86,0 mil. lei și respectiv, 104,0 mil. lei (total – 190,0 mil. lei).

Conform datelor Trezoreriei de Stat, pentru rezultatele obținute în anul 2019, întreprinderile de stat au transferat, *la situația din 05.12.2020*, la bugetul de stat *defalcări în valoare totală de 87,03 mil. lei*, sau 101,2% conform rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2020, iar societățile pe acțiuni au transferat *dividende în mărime de 104,45 mil. lei*, sau 100,4% conform rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2020 (total – 191,48 mil. lei). Societățile cu răspundere limitată cu capital de stat nu au efectuat plăți în bugetul de stat sub formă de dividende, întrucât au înregistrat pierderi nete din activitate în anul 2019. De asemenea, societățile pe acțiuni cu cota statului în capitalul social mai mică de 50% nu au achitat acționarilor dividende din profitul net obținut în anul 2019.

De asemenea, este de remarcat că potrivit rectificărilor la Legea bugetului de stat pentru anul 2020, au fost prevăzute venituri ce urmau a fi încasate la bugetul de stat din privatizarea proprietății publice de stat, în mărime de 700,0 mil. lei.

Conform datelor Trezoreriei de stat, la situația din 05.12.2020 în bugetul de stat au fost încasate mijloace bănești în rezultatul privatizării proprietății statului în sumă totală de 334,8 mil. lei (cu excepția vânzării pachetului de acțiuni nou-emise de banca de importanță sistemică), rata îndeplinirii sumei prognozate fiind de 47,8 la sută. Suplimentar, la situația din 05.12.2019, în bugetul de stat, în rezultatul privatizării proprietății de stat, a fost încasat impozit privat în mărime de 3,6 mil. lei.